

WSPÓŁŻYCIE SPOŁECZNE

Tekst biblijny: 1 P 2,13-17

Cel lekcji:

Poznanie: Zrozumienie, że Bóg ustanowił różne poziomy władzy w tym świecie i że chrześcijanie są zobowiązani podporządkować się władzom.

Odczucie: Zaakceptowanie Bożego porządku i władzy oraz odczucie obowiązku podporządkowania się im.

Działanie: Przestrzeganie rady Piotra i przykładu Jezusa w kwestii tego, jak wierzący mają się odnosić do ustanowionych władz.

Plan nauczania:

I. Poznanie: Boży system porządku.

A. Co Piotr mówi nam o naszym obowiązku wobec porządku ustanowionego przez Boga? (Por. pouczenie Pawła w Rz 13,1-7).

B. Jaka jest wola Boga wobec Jego ludu w kwestii czynienia dobra (1 P 2,15-17)?

II. Odczucie: Podążanie za przykładem Chrystusa.

A. W jaki sposób Piotr wskazał Chrystusa jako nasz Wzór do naśladowania w kwestii tego, jak powinniśmy podchodzić do życiowych trudności i związanego z nimi cierpienia (1 P 2,21-24)?

B. Co wskazuje Piotr nazywając Jezusa pasterzem i stróżem naszych dusz? (Por. z 1 P 5,2-4).

III. Działanie: Właściwe podporządkowanie się Bożemu porządkowi.

A. W świetle 1 P 2,21-23 jak powinniśmy rozumieć radę Piotra skierowaną do niewolników czy sług, by byli poddani swoim panom?

B. Jaką radę skierował Piotr do mężów i żon i jaki wzór podał w 1 P 3,5-6?

Podsumowanie: Piotr opisuje wolę Bożą w tym, jak chrześcijanin odnosi się do różnych poziomów władzy, czyniąc to, co słuszne i dobre, aby przynosić chwałę Bogu. Podaje przy tym przykład Jezusa, jak również przykłady świętych kobiet z przeszłości jako wzór dla nowotestamentowych chrześcijan.

Cykl nauczania

Etap 1 - Motywowanie

Tekst biblijny: 1 P 2,13-15

Klucz duchowego rozwoju: Jeśli idziemy za przykładem Jezusa i pobożnych ludzi opisanych w *Piśmie Świętym*, dowiemy się, że Bóg ustanowił różne poziomy władzy, której mamy się właściwie podporządkować stosownie do Jego woli (1 P 2,15), „ze względu na Pana” (1 P 2,13). (Paweł udziela podobnego pouczenia w Rz 13; Ef 5,21—6,9; Kol 3,18—4,1). Wierzący ma być przykładem dobrego postępowania dla chwały Boga, poddając się ustanowionym władzom, czy to cywilnym, w miejscu pracy, czy w domu i zborze.

Tylko dla nauczyciela: W miarę studiowania tematu lekcji byłoby dobrze przestudiować także wskazane powyżej paralelne fragmenty z listów Pawła, aby ujrzyć szerszy biblijny obraz zagadnienia. Rz 13,2 mówi stanowczo o tych, którzy odrzucają władzę ustanowioną przez Boga, iż zostaną osądzeni (por. z 2 P 2,9-10; Jud 1,6.8). Niech uczestnicy lekcji omówią uwarunkowania tych pouczeń w różnego rodzaju relacjach międzyludzkich.

Wstępne zadanie i dyskusja: Przeczytajcie razem 1 P 2,13-15; Rz 13,1-5. Omówcie paralelność tych dwóch fragmentów oraz to, jak wspierają się i wzmacniają nawzajem. W jaki sposób przedstawiają Boga i Jego wolę? Czy fragmenty te dają bezwarunkowo władzę tym, którzy ją sprawują, czy też władza jest związana z określonymi urządzeniami i stanowiskami? Wyjaśnij swoją odpowiedź. Jakiej wyższej władzy mają być poddani ci, którzy sprawują władzę na ziemi?

Etap 2 - Badanie

Tylko dla nauczyciela: Porównaj 1 P 2,16 z Ga 5,13. O czym jest mowa w tych wersetach? Jakie niebezpieczeństwo wiąże się z poglądem, iż jesteśmy wolni od wszelkich ograniczeń i prawa? Zob. 2 P 2,18-20. Omówcie wywód Pawła w Rz 6,15-22 o tym, że lepiej być niewolnikiem sprawiedliwości niż niewolnikiem grzechu. Jak to rozumowanie wpisuje się w szerszą dyskusję w 1 P 2 o podporządkowaniu się władzy? Dlaczego werset 16, który zaczyna się słowami: „Jako wolni”, Piotr kończy słowami: „jako służy Boga”? Jak powinniśmy rozumieć tę antynomię (pozorną sprzeczność między dwoma równoważnymi zasadami, które wydają się dotyczyć tej samej rzeczy)?

Komentarz biblijny

I. Relacje pracodawca-pracownik (przeczytaj 1 P 2,18-20).

Po omówieniu podporządkowania się władzom jako takim, w tym zwłaszcza władzom cywilnym, Piotr zwraca uwagę na relacje sługa-pan, które obecnie przekładają się na relacje pracodawca-pracownik. Słowo *doulos* obejmuje szereg znaczeń takich jak sługa czy niewolnik, ale najczęściej odnosi się do kogoś, kto pracuje, by spłacić dług. Tak czy inaczej, *doulos* winien był lojalność, szacunek i wierną służbę panu, dla którego pracował. To, do czego zobowiązany był pan, nie zależało od tego, jak dobrze był traktowany sługa, ale od władzy pana i obowiązku służby poddania się tej władzy. Poddanie się, pomimo surowego traktowania, było uważane za godne pochwały, ponieważ wskazywało na uznanie Boga jako ostatecznego Pana i Władcy (por. z Ef 6,5-9).

Do przemyślenia: Jaki wpływ wywierają twoje relacje z pracodawcą na tych, którzy przyglądają się mojemu codziennemu postępowaniu jako wierzącego?

II. Przykład Chrystusa (przeczytaj 1 P 2,21-25).

Piotr utrzymuje, że ci z jego adresatów, którzy znoszą cierpienie za to, że czynią dobro, zostali powołani do wstępowania w ślady Chrystusa, który cierpiał czyniąc dobro. „On grzechu nie popełnił ani nie znaleziono zdrady w ustach jego” (1 P 2,22). Piotr zacytował tu Iz 53,9 jako dowód, że Chrystus czynił dobro, a następnie dodał: „On, gdy mu złorzeczono, nie odpowiadał złorzeczeniem, gdy cierpiał, nie groził, lecz poruczał sprawę temu, który sprawiedliwie sędzi” (1 P 2,23). Następnie Piotr zapożycza z proroctwa mesjanistycznego w Iz 53, konkludując w wersecie 24: „On grzechy nasze sam na ciele swoim poniósł na drzewo, abyśmy, obumarłszy grzechem, dla sprawiedliwości żyli; jego sińce uleczyły was”.

Zastępcza ofiara złożona przez Jezusa za nas nakłada na nas obowiązek postępowania z pokorą podobną do tej, jaką On okazał, oraz gotowością do cierpienia za sprawiedliwość. Piotr w 1 P 2,25 wyjaśnia, że choć w przeszłości byliśmy jak zabląkane owce, to teraz, gdy wróciliśmy do Pasterza i Stróża naszych dusz, zaciągnęliśmy obowiązek wstępowania w Jego ślady, jak owce, gdy są podporządkowane pasterzowi.

Do przemyślenia: Jezus zniósł cierpienie kierując wzrok na cel (Hbr 12,2). Jaki cel może pomóc nam wytrwać, podobnie jak On wytrwał?

III. Więzy małżeńskie (przeczytaj 1 P 3,1-7).

Kontynuując temat poddania się ustanowionej władzy, Piotr radzi żonom, aby były poddane mężowi. Ta rada jest bardzo podobna do rady Pawła w Ef 5,22-33 i Kol 3,18-19. Tutaj jednak Piotr wprost zaznacza, iż dotyczy to także tych kobiet, których mąż nie jest wierzący, co poszerza zakres tej rady. Piotr twierdzi, że taki niewierzący mąż może zostać pozyskany dla Chrystusa i to nie za pomocą słów, ale dzięki dobremu postępowaniu żony i czystości jej życia (1 P 3,1-2).

Dalej Piotr omawia piękno chrześcijańskiego charakteru - „łagodnego i cichego ducha” (1 P 3,3-4) - jakie powinny okazywać żony w przeciwieństwie do zewnętrznego popisywania się wymyślnymi fryzurami, drogimi ubiorami i biżuterią. Następnie Piotr powołuje się na przykład „świętych niewiast” (1 P 3,5) z przeszłości, takich jak Sara, które były uległe i posłuszne wobec męża, okazując szacunek przez właściwe postępowanie (1 P 3,6). Wreszcie Piotr zwraca się do mężów, którzy „podobnie” powinni być wyrozumiali dla żon, postępując z nimi „jako ze słabszym rodzajem niewieścim i okazując im cześć, skoro i one są dziedziczkami łaski żywota, aby modlitwy wasze nie doznały przeszkody” (1 P 3,7).

Do przemyślenia: Wyrażenie „słabszy rodzaj” w w. 7 nie odnosi się do fizycznej czy emocjonalnej słabości. Oznacza ono dosłownie delikatne naczynie. Najwyraźniej dotyczy ono tego, jak mężczyźni powinni traktować kobiety, zachowując się wobec nich jak wobec delikatnego, cennego naczynia, którym należy się posługiwać ze szczególną ostrożnością, aby nie narazić go na uszkodzenie. To wyrażenie jest więc pozytywnym podkreśleniem wartości kobiety i sugeruje wyrozumiały i łagodny sposób, w jaki należy ją traktować. Jak postrzegasz wartość kobiet, z którymi stykasz się w codziennym życiu?

Pytania do dyskusji

1. Jak powinniśmy okazywać szacunek władzom cywilnym, które nie postępują tak, jak powinny według zasad czynienia dobra i karania złoczyńców?
2. Dlaczego nie jest właściwe posługiwanie się 1 P 2,18-20 dla uzasadnienia niewolnictwa?
3. Na jakie kwestie zwraca uwagę Piotr w związku z relacjami małżeńskimi?

Etap 3 - Zastosowanie

Tylko dla nauczyciela: Kiedy w 1 P 2,17 Piotr mówi: „Wszystkich szanujcie”, wskazuje trzy szczególne grupy poza sługami i panami oraz mężami i żonami, do których następnie nawiązuje bezpośrednio. Są to: rodzina (współwierzących), król i Bóg. Bóg stoi na najwyższym poziomie, a więc należy okazywać Mu bojaźń czyli szacunek i cześć, między innymi przez nabożeństwo. Król uosabia najwyższą władzę ziemską i ma być szanowany ponad wszelkie władze cywilne. Rodzina współwierzących to ci wszyscy, których mamy traktować jako równych sobie, gdyż w Chrystusie „nie masz Żyda ani Greka, nie masz niewolnika ani wolnego, nie masz mężczyzny ani kobiety; albowiem wy wszyscy jedno jesteście” (Ga 3,28). Mamy miłować naszą kościelną rodzinę ofiarną miłością (*agape*) podobną do miłości Boga i Chrystusa. Jak to wezwanie wyraża intencję Piotra?

Pytania do przemyślenia:

1. Dlaczego ważne jest dla wierzącego pracownika poddanie się we właściwy sposób przełożonym czy pracodawcy, nawet jeśli są surowi i niesprawiedliwi, a tym bardziej jeśli są dobrzy i wyrozumiali?
2. Jak powinieneś postępować, skoro wiesz, że zostałeś powołany do wstępowania w ślady Jezusa w cierpieniu za sprawiedliwość?
3. W jaki sposób skupiasz uwagę na posiadaniu piękna charakteru, a nie piękna zewnętrznego? Jak święte kobiety w przeszłości ozdabiały siebie według apostoła Piotra?

Zadanie: Omówcie szczegóły cierpienia Chrystusa dla sprawiedliwości oraz to, jak możemy Go w tym naśladować.

Etap 4 - Tworzenie

Tylko dla nauczyciela: W omówieniu przez Pawła wzajemnego poddania (Ef 5,21—6,9) wszystkie cztery przykłady poddania dotyczą więzi, w których poddanie jest jednostronne i nieodwzajemnione: żony i mężowie, Kościół i Chrystus, dzieci i rodzice oraz słudzy czy niewolnicy i panowie. Mężowie nie otrzymują nigdy nakazu podległości wobec żony, podobnie Chrystus nie jest poddany Kościołowi, rodzice dzieciom ani panowie sługom. Władza i poddanie się działa tylko w jednym kierunku. Ta zasada jest wyraźnie wskazana w *Piśmie Świętym* i sięga także do nieba (1 Kor 11,3), a w pewien sposób także w wieczność (1 Kor 15,28).

Zadanie: Sporządźcie tabelę podsumowującą więzi wymienione w *Piśmie Świętym* obejmujące władzę i podległość, w tym więzi międzyludzkie, ziemsko-niebiańskie i w niebiańskiej rodzinie. Wymieńcie wersety biblijne nawiązujące do tych więzi. Zwróćcie uwagę, jak pasują one do wzorca więzi wskazanego przez Piotra w tej lekcji.